

Šílený rok. Chtělo se mu umřít, teď je na šampionátu

Ukrutné bolesti jej doháněly k šílenství. Para hokejista **Zdeněk Šafránek** našel cestu z temných myšlenek: přednedávnem slavil titul se **Zlínem** a dostal se do nominace na svůj poslední šampionát.

■ ONDŘEJ HOLUBEC

ZLÍN, PÁTEK | Je to tvrdý, přímý chlap. Už mnoho let je upoutáný na vozíček po nevodě, za kterou nemohl. Nad krutostí osudu nikdy nebědoval. Vypracoval se ve vrcholového sportovce a usměvavého tátu, který se ženou vychovává tři děti. „Za celou dobu, co jsem na vozíku, jsem brečel jen u narození svých dětí. Až do loňska, nešlo to jinak,“ přiznává. V rozhovoru mluví velmi otevřeně: o strašlivých problémech s proležením, bezmocí, jakou nikdy nepoznal, i projektu Příběhy lidí, který mu pomohl získat lékařskou péči.

Právě startuje světový šampionát v para hokeji (dříve sledge hokeji) v Ostravě, kde figurujete na soupisce národního týmu. Jak se před touto akcí cítíte?

Zdravotně jsem na tom výborně. Makám, cvičím, dbám na správnou výživu a dlouho jsem se teď připravoval na šampionát.

To jsou skvělé zprávy. Loni touto dobou to bylo úplně jiné. Jak vlastně vaše zdravotní lapálie začaly?

Loni v dubnu jsem dostal silné horečky a na zadku se mi udělal velký bolák. Taková bílá bulka. Když mi jej rozřízlí, stala se z něj během pár dnů díra, do které bylo možné strčit ruku. V ní byly vidět obnažené kosti. Přišly bolesti k nevydržení... Víte, pro mě trable se zdravím nejsou ničím novým, mám za sebou operace, dlouhá marodění. Ale vždy se s tím dalo fungovat, doma s rodinou i ve sportu.

V čem to bylo tentokrát jiné?

Tak strašlivě období jsem nezažil. Mým problémem, stejně jako u dalších vozíčkářů, jsou dekubity. Tedy proleženiny, kdy dojde k poškození měkkých tkání. Nejde ale jen o odřeniny, ale především záněty vevnitř v těle. Nevíte o nich, když se tvoří. A pak najednou vznikne vážný problém.

Nejhorší byly bolesti?

Ty byly tak šílené, že jsem nemohl spát. Nebyla noc, kterou bych v klidu prospal. Stupňovalo se to, polykal jsem asi patnáct prášků denně, ale přestávaly zabírat. Drtilo mě to. Naštěstí jsem nestihl natropit žádné bolestivé scény.

To asi muselo dát práci, že?

Já jsem si ani nemohl dovolit dávat to najevo. Manželka chodila do práce a já se staral o děti. Vodil je do školy, do školky, s dvouletým Filipkem jsem trávil celé dny. Kromě manželky vlastně ani nikdo nevěděl, jak mě to ochromuje. Žena spávala vedle mě a samozřejmě to prožívala se mnou. Oba jsme byli zdeptaní. A já měl strach, že to nevydržím, že to bude tak nesnesitelné, že se nezvládnou postarat o děti.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2

Upřímný chlap, co nefňuká

Zdeněk Šafránek (37 let) žije ve středočeské obci Pátek, kde má ženu a tři děti. V roce 2003 na něj v zaměstnání při opravování auta spadla špatně zajištěná plošina. Jeden a půl tuny železa mu poškodilo míchu a skončil s ochrnutými nohama na vozíku. K para hokeji jej přivedl známý z Kolína. Jeho sportovním vzorem je **Martin Němec**, několikanásobný paralympijský vítěz v hodů kladivem a koulí a také skvělý para hokejista. Věnuje se také závodění na handbuku či boxu. Je mimořádně cílevědomý, říká věci na rovinu, a i když prožil velká trápení, rozhodně nefňuká. Letos se stal známým i díky úspěchu fotografa Michaela Hankeho na soutěži **World Press Photo**, který s ním nafotil sérii snímků.

FOTO | PETR KŮZLIK, MAFRA

Šílený rok Zdeňka Šafránka

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

Jak jste se s tím vyrovnával?

Navenek to opravdu asi nebylo moc znát. Několikrát denně jsem si zaskučel, občas i pobřečel. Psychicky to bylo těžké. Jeden čas už mě začaly napadat takové zvláštní myšlenky. Říkal jsem, že to skončím. Někde si to švihnu a bude klid. Ale pak jsem se vždy díval na fotky dětí a myslel na rodinu a uvědomil jsem si, že tu pro ně musím být.

To vám nepomohli lékaři?

To je právě to. Já jich objezdil velké množství, ale přepadávala mě čím dál větší bezmoc. Nejdřív jsem možná dělal tu chybu, že jsem svůj stav nijak nezveličoval. Nejsm zvyklý fňukat, zkrátka jsem jen popsal věci, jak jsou.

Pak jste mohl působit, že vám nic vážného není...

Možná, že je to tak. Bohužel se mnou lékaři příliš nechtěli řešit příčinu. Vždy mi to jen začali nějakým způsobem léčit. Sám jsem vyzozoroval a načel spoustu věcí. Snažil jsem se doktorovi říct, co si o svých problémech myslím, z čeho by mohly být. Odpověď většinou byla: Prosim vás, pane, to, co říkáte, není možné. Já jsem doktor, tak to nechte na mně. Opakovalo se to znova a znova, až jsem skoro rezignoval.

Kdy se to zlomilo?

Jednou se stalo, že mi z rány vypadlo několik malých úlomků kosti. Říkal jsem si, že to už není normální. Nakonec mi pomohlo, že jsem se svěřil. Vyšel rozhovor, který se mnou udělala Silvie Dymáková pro projekt Přiběhy lidí. Poté se strhla vlna různých oblasů, nápadů, lidé mi dohazovali doktory. Získal jsem i velkou finanční podporu od dárců. V té době jsem navíc už měl domluvený termín operace, kterou jsem nutně potřeboval.

Podstoupil jste ji v říjnu v pražské nemocnici na Vinohradech. Podali se všechno, co bylo potřeba?

V barvách Zlína zažil Zdeněk Šafránek nejúspěšnější roky své kariéry. Mužstvu pomohl k pěti titulům.

FOTO | ARCHIV SHK LAPP ZLÍN

Vypadá to tak. Všichni říkali, že paní doktorka udělala na sále zázrak. Několik zákroků už mám za sebou, tělo dostalo pořádně zabrat, takže operace byla dost komplikovaná. V nemocnici jsem si poležel čtyřicet dní a domů jsem se vrátil před Vánocemi.

Jaké máte teď vyhlídky po zdravotní stránce?

Ujal se mě šéflékař českých olympioniků Jiří Neumann. Čekají mě další vyšetření, bude se pátrat po příčině mých potíží. Doufám, že už to bude dobré.

Zastavme se u para hokeje. Měl jste ke sportu blízko už před úrazem v roce 2003?

Popravdě mě to k ničemu moc netáhlo. Asi jsem trochu sportovně nadaný byl, ale ničemu jsem se nevěnoval na sto procent. To jsem spíš někde s partou dělal klukoviny. Když jsem po nehodě začal s para hokejem, pořádně jsem ani neznal pravidla. Věděl jsem jen, že musíte střílet puk do branky, to bylo celé. Vpracovat se trvalo několik let a snad jsem se stal vzorem i některým ostatním klukům. Někteří z nich mi to tedy i říkali, což mi samozřejmě dělá radost.

Žijete v obci Pátek ve středních Čechách. Jak to že tedy dlouhou dobu oblékáte barvy Zlína?

V nemocnici ležel po operaci déle než měsíc. FOTO | FACEBOOK Z. Š.

chách. Jak to že tedy dlouhou dobu oblékáte barvy Zlína?

Dostal jsem se sem poté, co zanikl kofiniský klub. Hráči se rozprchli a ve Zlíně mi nabídli podmínky, které mi vyhovovaly. Když jsem sem přicházel, Zlín chyběli hráči a na úspěchy to příliš nevydávalo. Mnoho let jsem jezdil tři sta kilometrů na tréninky, získal tu pět mistrovských titulů. Byly to nejlepší časy v kariéře. Vždy tu byla legrace, skvělá atmosféra, náboj. Místní mě mají za domácího hráče a stojí za mnou. Přeju Zlín, ať se mu daří i nadále.

Bez vás?

Letos jsem se stihl vrátit na finále a vyhrát titul, což po tom všem svém trápení považují skoro za zázrak. Upřímně jsem ale řekl, že pokud dostanu nabídku od týmu z bližšího okolí mého bydliště, upřednostním ji. Ta vzdálenost je překážkou a rodina pro mě má přednost. Uvidíme, jak se to vyvíjí.

A jak berete mistrovství světa?

Když mi to tu vyjde, bude to krásná rozlučka s reprezentací. Hrát chci už jen na nižší úrovni. Je mi 37, což sice v para hokeji není vysoký věk, ale přednost dostanou mí bližší. Já ten sport miluji a obětoval jsem mu spoustu peněz i času, ale teď musím jít dál.

A máte ještě nespportovní cíl?

Určitě bych se chtěl podílet na platformě, která by se postarala o lidi s podobnými zdravotními problémy, jako mám já. Dekubity jsou obrovským problémem handicapované veřejnosti, nejen sportovců. A lidé by si zasloužili vědět, na koho se obrátit a jak tyto obtíže řešit.